Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (sedmého senátu)

26. února 2015 *

„EZOZF — Záruční sekce — EZZF a EZFRV — Výdaje vyloučené z financování — Opatření pro rozvoj venkova — ‚Přírodní znevýhodnění' a agroenvironmentální opatření — Přiměřenost kontrol — Paušální finanční opravy — Proporcionalita"

Ve věci T-365/13,

Litevská republika, zastoupená D. Kriaučiūnasem, R. Krasuckaitė a A. Petrauskaitė, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené A. Steiblytė a G. von Rintelenem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení prováděcího rozhodnutí Komise 2013/214/EU ze dne 2. května 2013, kterým se z financování Evropskou unií vylučují některé výdaje vynaložené členskými státy v rámci záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF), v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 123, s. 11),

TRIBUNÁL (sedmý senát),

ve složení M. van der Woude (zpravodaj), předseda, I. Wiszniewska-Białecka a I. Ulloa Rubio, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: C. Heeren, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. září 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: litevština.

Rozsudek[1]

Skutečnosti předcházející sporu

1 Evropská Komise prováděcím rozhodnutím 2013/214/EU, kterým se z financování Evropskou unií vylučují některé výdaje vynaložené členskými státy v rámci záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF), v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 123, s. 11, dále jen „napadené rozhodnutí“), vyloučila z financování Společenství některé výdaje vynaložené Litevskou republikou, vykázané v rámci rozpočtových roků 2008 a 2009. Vyloučené výdaje se vztahovaly k opatřením na podporu EZFRV, spadajícím pod osu 2 litevského programu pro rozvoj venkova na období 2007–2013 (dále jen „program“), schváleného rozhodnutím Komise C (2007) 5076 ze dne 19. října 2007, naposledy změněným rozhodnutím Komise C (2009) 10216 ze dne 14. prosince 2009.

2 Napadené rozhodnutí bylo přijato v návaznosti na šetření uskutečněné v Litvě od 21. do 25. září 2009 v rámci schválení účetní závěrky EZFRV za účelem ověření, zda systém řízení osy 2 programu je v souladu s právní úpravou Evropské unie.

3 Auditní zpráva vyhotovená v návaznosti na toto šetření byla Litevské republice předána dopisem ze dne 10. prosince 2009. Komise obdržela odpověď litevských orgánů dne 1. února 2010.

4 Komise svolala dvoustrannou schůzku, která se konala dne 21. října 2010. V průběhu této schůzky zástupci Litevské republiky a Komise diskutovali o výsledcích auditu. Protokol z uvedené schůzky byl zaslán litevským orgánům dne 13. prosince 2010.

5 Komise sdělila Litevské republice dopisem ze dne 10. listopadu 2011 svá zjištění v návaznosti na šetření v souladu s čl. 11 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 885/2006 ze dne 21. června 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, pokud jde o akreditaci platebních agentur a dalších subjektů a schválení účetní závěrky EZZF a EZFRV (Úř. věst. L 171, s. 90). V tomto dopise Komise navrhla uplatnit, pokud jde o výdaje odpovídající žádostem podaným v roce 2008 a 2009, paušální opravu ve výši 5 % vztahující se na agroenvironmentální opatření (opatření č. 214) a ve výši 2 % vztahující se na podpůrné opatření ve prospěch zemědělců nacházejících se v oblastech vykazujících přírodní znevýhodnění, která jsou jiná než přírodní znevýhodnění horských oblastí (opatření č. 212) (dále jen „opatření týkající se přírodních znevýhodnění“).

6 Litevské orgány předložily tento návrh na finanční opravu smírčímu orgánu dopisem ze dne 22. prosince 2011 v souladu s článkem 16 nařízení č. 885/2006. Dne 30. března 2012 vydal smírčí orgánu svou konečnou zprávu. Komise závěry této zprávy částečně zohlednila.

7 Komise dopisem ze dne 23. listopadu 2012 své konečné stanovisko změnila.

8 Napadené rozhodnutí bylo Litevské republice předáno dne 3. května 2013, přičemž k němu byla přiložena souhrnná zpráva uvádějící důvody finanční opravy. Na základě uvedeného rozhodnutí byla v rámci let podání žádostí 2008 a 2009 uložena finanční oprava ve výši 3 448 510 eur, pokud jde o opatření č. 1 a č. 9 osy 2 programu.

9 Komise odůvodnila uložení finanční opravy v podstatě následujícími důvody:

— kritérium způsobilosti týkající se intenzity chovu zvířat nebylo dodrženo, pokud jde o opatření týkající se přírodních znevýhodnění;

1 — Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

— závazky týkající se agroenvironmentálního opatření nebyly ověřeny ve 100 % zemědělských pozemků;

— kontrola závazku týkajícího se používání hnojiv nebyla dostatečná, neboť k ověření došlo pouze vizuálně.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

10 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 12. července 2013 podala Litevská republika projednávanou žalobu.

11 Litevská republika navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž z financování Společenství vylučuje některé výdaje, které vynaložila v rámci EZFRV;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

12 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— zamítl žalobu;

— uložil Litevské republice náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

13 Na podporu své žaloby Litevská republika uplatňuje pět žalobních důvodů. První dva žalobní důvody se vztahují k opatření týkajícímu se přírodních znevýhodnění. První žalobní důvod vychází z porušení článků 10 a 15 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 ze dne 7. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o provádění kontrolních postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova (Úř. věst. L 368, s. 74), a článku 48 nařízení Komise (ES) č. 1974/2006 ze dne 15. prosince 2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 368, s. 15). Druhý žalobní důvod vychází z porušení čl. 31 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky (Úř. věst. L 209, s. 1) a zásady proporcionality.

14 Ostatní žalobní důvody se vztahují k agroenvironmentálnímu opatření. Třetí žalobní důvod, vycházející z porušení čl. 14 odst. 2 nařízení č. 1975/2006, čl. 48 odst. 1 nařízení č. 1974/2006 a článku 29 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 73/2009, a dále pro podmíněnost podle nařízení Rady (ES) č. 479/2008 (Úř. věst. L 141, s. 18), se týká kontroly závazků na všech pozemcích. Čtvrtý žalobní důvod, vycházející z porušení článku 10 nařízení č. 1975/2006, a pátý žalobní důvod, vycházející z porušení čl. 31 odst. 2 nařízení č. 1290/2005, jakož i zásady proporcionality, se týkají ověření závazků v oblasti používání hnojiv.

[omissis]

K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 31 odst. 2 nařízení č. 1290/2005, jakož i zásady proporcionality

108 Litevská republika zpochybňuje uložení finanční opravy ve výši 5 % pro agroenvironmentální opatření dotčená kritériem týkajícím se používání hnojiv, která byla založena na zjištění Komise, podle něhož provedené vizuální kontroly byly nedostatečné. Litevská republika tvrdí, že finanční oprava ve výši 5 % je nepřiměřená s ohledem na údajné porušení pravidel, a překračuje meze toho, co je vhodné a nezbytné pro ochranu finančních zájmů Unie.

109 Litevská republika uvádí, že smírčí orgán ve své zprávě vyjádřil pochybnosti o opodstatněnosti finanční opravy ve výši 5 %. Kontroly provedené se zpětným účinkem totiž podle ní ukázaly, že žádné porušení pravidel neexistovalo, takže údajné porušení pravidel vyvolalo pro EZFRV omezené nebezpečí.

110 Je třeba připomenout, že podle čl. 31 odst. 2 nařízení č. 1290/2005 Komise posuzuje částky, které mají být vyloučeny z financování Společenství, s ohledem na povahu a závažnost porušení pravidel a finanční újmu, kterou Unie utrpěla.

111 V tomto ohledu dokument č. VI/5330/97 stanoví opravu ve výši 5 %, jestliže byly provedeny všechny klíčové kontroly, avšak bez dodržení počtu, četnosti či přísnosti doporučených v nařízeních, a lze tedy důvodně dospět k závěru, že tyto kontroly neposkytují očekávanou úroveň zajištění řádnosti žádostí a že nebezpečí ztrát pro unijní rozpočet je významné.

112 Pokud jde v projednávané věci zaprvé o povahu a závažnost porušení pravidel, Komise právem uvádí, že jestliže se kontroly kritéria týkajícího se používání hnojiv prováděly pouze vizuálně, je třeba tento nedostatek považovat za vadu, jíž je dotčen základní prvek kontroly, což může v zásadě odůvodnit paušální opravu ve výši 5 % v souladu s dokumentem č. VI/5330/97 (viz bod 111 výše).

113 Navíc jak Komise uvádí, tato paušální oprava byla uplatněna pouze na opatření dotčená kritériem týkajícím se používání hnojiv. To vyplývá ze souhrnné zprávy a žalobkyně to nezpochybňuje.

114 Pokud však jde zadruhé o význam finančního nebezpečí představovaného neprovedením kontroly opatření dotčených kritériem týkajícím se používání hnojiv, je třeba ověřit, zda Komise mohla mít právem za to, že tento nedostatek představuje významné nebezpečí ztrát pro unijní rozpočet v souladu s dokumentem č. VI/5330/97 (viz bod 111 výše).

115 Podle judikatury třebaže Komisi přísluší prokázat existenci porušení unijních předpisů, jakmile je toto porušení prokázáno, náleží členskému státu popřípadě prokázat, že Komise pochybila, pokud jde o finanční důsledky, které je třeba z toho vyvodit (rozsudek ze dne 7. července 2005, Řecko v. Komise, C-5/03, Sb. rozh., EU:C:2005:426, bod 38).

116 V projednávané věci Litevská republika, kterou Tribunál písemně vyzval k tomu, aby na jednání upřesnila povahu podrobnějších kontrol provedených *ex post*, za účelem ověření spolehlivosti vizuálních kontrol provedených v roce 2008 a 2009, uvedla, že v návaznosti na doporučení uvedená v auditní zprávě předané litevským orgánům dne 10. prosince 2009 byly provedeny kontroly *ex post v* souladu s metodami doporučenými Komisí, přičemž byly ověřeny zejména faktury a účetnictví týkající se 10 % dotčených zemědělců.

117 Komise nezpochybnila, že metody použité při kontrolách *ex post* byly v souladu s jejími doporučeními. Uvedla však, že tyto kontroly neodstranily počáteční nedostatek.

118 Vzhledem k tomu, že tyto kontroly *ex post*, založené na kombinaci metod, provedené na vzorku 10 %, nevedly ke zjištění žádného porušení pravidel, pokud jde o 215 takto kontrolovaných žadatelů (viz bod 109 výše), je třeba mít za to, že Litevská republika prokázala právně dostačujícím způsobem, že neprovedení transverzálních kontrol v souladu s unijní právní úpravou v praxi vyvolalo pouze nízké

finanční nebezpečí pro unijní rozpočet. Podle ustanovení dokumentu č. VI/5330/97 přitom toto nebezpečí neodůvodňovalo uplatnění finanční opravy ve výši 5 %, pokud jde o dotčená opatření, jelikož taková finanční oprava je stanovena pouze v případě, že nebezpečí ztrát pro unijní rozpočet je významné.

119 Uložení finanční opravy ve výši 5 %, pokud jde o agroenvironmentální opatření související s kritériem týkajícím se používání hnojiv, je tudíž v rozporu s čl. 31 odst. 2 nařízení č. 1290/2005 a se zásadou proporcionality.

120 Je tedy třeba konstatovat, že pátý žalobní důvod je opodstatněný. Žaloba musí být zamítnuta v rozsahu, v němž je založena na čtyřech ostatních žalobních důvodech.

121 Z toho vyplývá, že napadené rozhodnutí musí být zrušeno v rozsahu, v němž ukládá finanční opravu ve výši 5 %, pokud jde o agroenvironmentální opatření související s kritériem týkajícím se používání hnojiv.

K nákladům řízení

122 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu je-li neúspěšných účastníků řízení více, rozhodne Tribunál o rozdělení nákladů.

123 V projednávané věci je třeba rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (sedmý senát)

rozhodl takto:

1) Prováděcí rozhodnutí Komise 2013/214/EU ze dne 2. května 2013, kterým se z financování Evropskou unií vylučují některé výdaje vynaložené členskými státy v rámci záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF), v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), se zrušuje v rozsahu, v němž ukládá finanční opravu ve výši 5 %, pokud jde o agroenvironmentální opatření související s kritériem týkajícím se používání hnojiv.

2) Ve zbývající části se žaloba zamítá.

3) Litevská republika a Evropská komise ponesou vlastní náklady řízení.

Van der Woude Wiszniewska-Białecka Ulloa Rubio

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 26. února 2015.

Podpisy.